

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Lyngen kommune
Strandveien 24
9060 Lyngseidet

22. august 2013

Høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel for Lyngen 2013 – 2025

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med at Lyngen kommune har kommuneplanens arealdel til offentlig høring og ønsker å komme med innspill.

Lyngen kommune består av et spektakulært og storslagent landskap med stor internasjonal anerkjennelse. Forrevne tinder, breer og botner, blågrønne vann, gammel furuskog, rolig åslandskap, daler, elver og lang strandsone er noe av det Lyngen kan by på. Naturen er variert og friluftsmulighetene mange. FNF Troms anbefaler Lyngen kommune å satse på nettopp disse kvalitetene til det beste for bolyst, reiselivsnæring, stedsutvikling, livskvalitet og gode opplevelser i tiden framover. For å kunne oppnå dette er det viktig at verdifull natur, friluftsområder og landskap ivaretas gjennom kommuneplanens arealdel. FNF Troms synes Lyngen har et godt fokus på dette i planen og ser fram til at gode tiltak for natur og friluftsliv settes ut i praksis.

Natur og landskap

FNF Troms er meget fornøyd med at landskaps- og naturkvaliteter har fått større plass i beskrivelsen og bestemmelser enn i tidligere planer. Vi stiller oss helt bak at uberørthet er en knapphetsressurs som vil få økende verdi i tiden framover. Vi håper og tror at Lyngen kommune vil forvalte sine områder med omhu slik at disse ganger både reiselivsnæring og kommende generasjoner.

Lyngen har store verneområder og urørte områder som det er nødvendig å bevare og forvalte på en god måte. FNF Troms synes det er positivt at disse løftes fram og benyttes aktivt i stedsutviklingen i kommunen. Det at så store områder er vernet gjør at det kan bli mer press på de resterende områdene langs kysten. FNF Troms foreslår at nye utbygginger gjennomføres i tilknytning til eksisterende infrastruktur og sees i sammenheng med det storslagne landskapet det rammes inn i.

Folkehelse

I planen vurderes tiltakets konsekvenser for folkehelse i forhold til temaene: fysisk aktivitet, støy og luftforurensning. Dette er flott og viktig, men FNF Troms minner om at folkehelsearbeidet også er sektorovergripende og må gå som en rød tråd gjennom alle planer og temaer.

FNF Troms, c/o Bioforsk Nord Holt, Pb. 2284, 9269 Tromsø
Tlf: 4141 7339 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og friluftsansjoner i Troms som tilsammen representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

FNF Troms anbefaler også å bevare, eller å tilrettelegge møteplasser i friluft i både gamle og nye boligområder. Dette er et effektivt og nyttig virkemiddel for å kombinere fysisk aktivitet, naturopplevelser og sosiale nettverk. FNF Troms vil understreke viktigheten av å ivareta grøntområder i nærhet til barnehager og skoler slik at disse kan benyttes aktivt til turer, lek og friluftsliv og uteaktivitet i undervisningssammenheng. Disse områdene burde båndlegges gjennom arealdelen. Utover arealdelen anbefaler vi at det tilrettelegges for mer friluftsliv og uteaktivitet i undervisningssammenheng i både skoler og barnehager i Lyngen.

Strandsone

FNF Troms vil minne om at strandsona i nord er under sterkt press mange steder, selv om vi kommer under kategori C i statlige planretningslinjer for differensiert strandsoneforvaltning. Lyngen har en lang strandsone som kommer under et særlig press da store deler av midten av halvøyen/kommunen er fredet og svært alpint. Denne utilgjengeligheten presser bosetning og infrastruktur ned mot fjorden. Ser en bort fra den veifrie delen på nordøst siden, ligger det relativt mye vei og infrastruktur i og nær strandsonen. Å bevare de resterende inngrepsfrie områdene i strandsonen og fjæra for allmenheten blir meget viktig. Mye av kvaliteten og attraktiviteten ved Lyngen er de store kontrastene, det å kunne ligge i fjæra i telt, eller under åpen himmel, og bevege seg opp i alpint terreng av verdensklasse neste dag. Stadig nedbygging av strandarealet og loven om overnatting 150 meter fra nærmeste bebodde hus eller hytte, kan gjøre det utfordrende å finne gode overnattingsplasser i strandsonen.

Selv om kystlinjen er lang er det fare for nedbygging gjennom bit-for-bit over tid. FNF Troms mener en fortetting av de nødvendige funksjoner blir avgjørende. Utbygging i strandsonen bør forbeholdes virksomheter som er avhengig av funksjonell tilknytning til sjø og kai; fiskerier, sjømat, reiselivsvirksomhet og havnevirksomhet. Dette må selvfølgelig også skje på grunnlag av godt dokumentert kunnskap om naturverdier og biologisk mangfold. Utbyggingene bør også samles så fremt det lar seg gjøre. FNF Troms mener at strandsonen må sikres til beste for allmenheten, både for gode opplevelser og sett i et folkehelseperspektiv.

Friluftsområder og parkeringer

FNF Troms synes Lyngen har gjort en god jobb med å kartlegge mye brukte friluft- og rekreasjonsområder. Det er meget gledelig at ivaretakelsen av disse sees som et viktig ledd i kommunens langsiktige forebyggende helseperspektiv, samt at områdene er vist som hensynssoner på arealplankartet. Vi ser fram til at tilgjengeligheten og tilretteleggingen av disse områdene nå vil få større prioritet og bringes ut i live. Vi minner om at det blir viktig å ivareta områdene og parkeringsplassene også gjennom vinterhalvåret med gode rutiner for brøyting.

Universell utforming

Universelt utformede friluftsområder er viktig. Arealplanen er et overordnet plannivå og gir ikke detaljert oversikt over all bruken av arealet. FNF Troms mener likevel det er viktig å ha med avsatt friluftsområde til universell utforming. FNF Troms mener at alle kommuner bør ha minst et friluftsområde som er universelt utformet.

Gang- og sykkelvei

I planforslaget legges det opp til at kommunens tettsteder fortettes og at det bygges gang- og sykkelveger i tettstedene og til nærliggende områder. Dette synes vi er positivt. Det er nødvendig å sikre gang- og sykkelvei, særlig mellom skole, barnehage, boligfelt og andre viktige knutepunkt. Gangveiene må også få tilstrekkelig brøyting og vedlikehold vinterstid slik at de kan stimulere til aktivitet også i den mørke og kalde årstiden. Grøntstruktur må også ivaretas i disse områdene. Vi minner om at bruken av grøntareal faller med 60 % dersom det ligger lengere enn 500 meter fra bolig. Grønnstruktur, friluftsområder, knutepunkt og gang- og sykkelvei må sees i sammenheng.

FNF Troms registrerer at strandpromenade har vært diskutert for Lyngseidet sentrum for å oppnå tettere kontakt med sjøen. FNF Troms mener dette vil være av stor betydning for bolyst og reiseliv i området, og vi støtter et slikt tiltak.

Kraftutbygging

Lyngen kommune har Rottenvik kraftverk, samt at det er gitt konsesjon til Tyttebærelva kraftverk. Videre ligger det to søknader om småkraftverk inne hos NVE, Reinelv og Gjerdelva kraftverk. FNF Troms er klar over at småkraftverk kommer inn under kravet om konsesjonssøknad og ikke vurderes i arealdelen, men vil minne om at disse to verdifulle områdene er av særlig verdi og burde ivaretas til andre formål enn småkraftutbygging. FNF Troms viser til erfaringer fra andre påbegynte småkraftverk i fylket og ser at det fører til omfattende landskapsinngrep. Vi er bekymret for konsekvensene for friluftsliv, landskap, biologisk mangfold med mer, og ser at sumeffektene av småkraftutbygging i Troms allerede er store. Det gjelder særlig i regionen rundt Lyngen kommune da det er en stor mengde kraftverk, enten påbegynt eller gitt konsesjon, i Storfjord, Kåfjord og Tromsø. Disse har også en effekt på urørtheten og opplevelsen av Lyngen. Vi håper derfor Lyngen kommune har et ønske om å bevare sine eksisterende vassdrag. Vi tror dette vil generere både mer livsglede og inntekt, på kort og lang sikt. Vi anbefaler at kommunen hovedsakelig satser på energisparing og energieffektiviserende tiltak hva gjelder klima og energi i tiden framover.

Friluftsliv og folkehelse

FNF Troms minner om at friluftsliv er livskvalitet, opplevelser, mestring og rekreasjon. Friluftsliv er kultur, identitet og bolyst. Friluftsliv er lavterskel, sosialt utjevne, inkluderende og helsefremmende. Tilrettelegging og satsing på et aktivt friluftsliv er en billig og effektiv investering for folkehelse. FNF Troms anbefaler friluftsliv som et prioritert satsingsfelt for Lyngen, samt at vi minner om de store ressurser som ligger i kommunens frivillige organisasjoner og i Ishavskysten friluftsråd. Vi oppfordrer til aktiv satsing på og samhandling med disse.

Vi tar gjerne mot henvendelser fra kommunen i saker og områder som berører våre medlemmers interesser.

FNF Troms ønsker Lyngen kommune lykke til med å ferdigstille kommuneplanens arealdel og har tillit til at natur- og friluftslivinteresser blir ivaretatt i videre saksgang.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator

Kopi:
Fylkesmannen i Troms
Troms Fylkeskommune